

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 2387
Tarih : 16.05.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İmralı Cezaevi başta olmak üzere cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ve görüş engelinin kaldırılması talebiyle sürmekte olan açlık grevleri ve ölüm oruçlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve ileri sürülen hukuki taleplerin karşılanması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Fatma KURTULAN

HDP Grup Başkanvekili

Mersin Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin aile, avukat ve yakınlarıyla görüşmeleri, iletişim kurabilmeleri en temel insan hakkı olup bu hak aynı zamanda ulusal ve uluslararası hukukla da güvence altına alınmıştır. Bu hakkın eşit bir biçimde kullanımının engellenmesi insan haklarına aykırılık teşkil ettiği gibi aynı zamanda yürürlükteki hukukun da devre dışı bırakıldığı anlamına gelmektedir.

İmralı Cezaevi'nde tutulan Abdullah Öcalan 27 Temmuz 2011 tarihinden itibaren avukatlarıyla görüştürülmemiştir. En son avukat görüşmesi 8 yıl aradan sonra 2 Mayıs 2019 tarihinde bir saatlik görüşme olarak gerçekleşmiştir. Ailesiyle görüşmesine de 2015'ten bu yana 11 Eylül 2016 ve son olarak 12 Ocak 2018 tarihinde olmak üzere sadece 2 kez izin verilmiştir. Avukat ve aile görüşleri ulusal ve uluslararası hukuk açısından bir kural iken Öcalan'ın ve İmralı Hapishanesi'nde tutulan diğer 3 mahpusun yasalarca tanınan hakları aile ve avukat ile görüş hakları "*gemi arızası*", "*hava muhalefeti*" ve "*disiplin cezası*" gibi gerekçelerle sistematik olarak kullandırılmamaktadır. Yine yasalarda tanınmasına rağmen aile ve avukat ile görüş hakkının kullandırılmamasının yanı sıra, telefon ile görüşme hakkı, mektup, faks ve her türlü iletişim aracılığı ile haberleşme hakkı gibi bir dizi hakları da istisnasız bir şekilde kullandırılmamaktadır.

Hukukun uygulanması, hak kullanımının önündeki engellerin kaldırılması talebiyle Hakkari Milletvekili Leyla Güven 8 Kasım 2018 tarihinde açlık grevine başlamıştır. Güven'in başlatmış olduğu bu açlık grevine, milletvekilleri Dersim Dağ, Murat Sarısaç ve Tayip Temel de dahil olmuş; cezaevinde tutuklu bulunan önceki dönem milletvekilleri Sebahat Tuncel ve Selma Irmak başta olmak üzere Galler, Erbil, Fransa, Almanya, Kanada, Mahmur'dan siyasetçiler, aktivistler ve en az 92 cezaevinden binlerce mahpus da katılmıştır. Görüş yasağını protesto etmek amacıyla Mart ayı içerisinde cezaevlerinde Zülküf Gezen, Ayten Beçet, Zehra Sağlam, Medya Çınar, Yonca Akıcı, Sıraç Yüksek, Mahsum Pamay isimli mahpusların yanı sıra Almanya'da Uğur Şakar olmak üzere 8 kişi yaşamına son vermiştir.

Aralarında 15 Ocak ve 1 Mart 2019 tarihinde açlık grevlerine başlayan mahpusların da olduğu 15 kişi, sorunların çözülmemesi nedeniyle 30 Nisan 2019'dan itibaren açlık grevi eylemini ölüm orucuna dönüştürdüklerini kamuoyuna duyurmuşlardır. Son olarak, 10 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla Kandıra, Bolu, Patnos, Tekirdağ ve Van Cezaevlerinden 15 mahpus daha

açlık grevlerini ölüm orucuna dönüştürdüklerini açıklamıştır. Gerek açlık grevi, gerekse de ölüm orucundaki mahpusların yaşamları kritik bir aşamadır.

İmralı'da hukuk kurallarının uygulanmaması Anayasa'nın açık ihlalidir. Açlık grevi ve ölüm oruçlarındaki temel talep ise hukukun uygulanması, İmralı'da uygulanan görüş engellenin bir an önce sonlandırılmasıdır. Hukuk talep eden ve bu taleplerini ancak açlık grevi, ölüm orucuyla duyurabilen mahpuslara disiplin cezalarının verilmesi, durumu kritik aşamayı geçmiş olan mahpusların tekli hücrelere konulması ve elzem olan B vitaminlerinin kimi cezaevlerinde verilmemesi hassas olan süreci daha da zorlu hale getirmektedir.

Bu bağlamda; açlık grevcilerinin İmralı Ada Hapishanesi'nde uygulanan kesintisiz görüş yasağının kaldırılması; avukat, aile ve vasi ile görüş hakkının siyasi ve keyfilik esastan çıkartılarak hukuk zemininde güvenceye alınması hususundaki taleplerinin karşılanması ve hukukun uygulanması için çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ediyoruz.